

FiCom lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt FiCom ry:ltä lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi 2021 (HE 146/2020 vp). FiCom kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja toteaa seuraavaa:

Laajakaistatukilaki

Talousarviossa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle (pääluokka 31) esitetään valtionavustusta valtakunnallisen laajakaistaohjelman jatkamista 5 miljoonan euron lisärahoituksella (siirtomääräraha 3 v). Määrärahaa saa käyttää laajakaistarakentamisen tuesta annettavassa hallituksen esityksessä tarkoitetun Liikenne- ja viestintäviraston myöntämän valtion tuen maksamiseen. Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaan nopeita yhteyksiä rakennetaan ensisijaisesti markkinaehtoisesti ja vasta toissijaisesti julkisen rahoituksen avulla.

FiComin näkemyksen mukaan ehdotettu tukimäärä on kohtuullinen ja oikeasuhtainen. Olennaista valtiontuesta säädettyä ja sitä harkittaessa jaettavaksi on, ettei tuki vääristä kilpailutilannetta ja markkinoita. Tukea tulee tarvittaessa myöntää hallitusohjelman mukaisesti ainoastaan sellaisille alueille, joiden kotitalouksille ei ole tulossa kaupallisesti saatavaa nopeaa laajakaistayhteyttä ennen vuotta 2025. Keskeistä on, että kaupallisesti tarjolla olevat laajakaistayhteydet sekä suunnitelmat sellaisten rakentamiseksi kartoitetaan ennen valtiontuen julkista hakumenettelyä.

Lisäksi tukisääntelyn tulee olla aidosti teknologianeutraali sekä syrjimätön, jotta se mahdollistaisi uusien tekniikoiden tarjoamisen esimerkiksi uudella Fixed Wireless Access (FWA) -tekniikan ja antaisi kuluttajille lisää vaihtoehtoja valita haluamansa tekniikka laajakaistaliittymän saamiseksi.

Kiinteän laajakaistan kysynnän lisäämiseksi olisi hyvä pohtia muita keinoja kuin laajakaistatuki, kuten tuen kohdistaminen suoraan kuluttajalle esimerkiksi kotitalousvähennyksen muodossa ja sen ulottaminen oman tontin ulkopuolelle tehtäviin töihin. Tähän olisi olemassa jo valmis, kevyt ja ketterä mekanismi.

Sähköverouudistus

Hallitus toteuttaa sähköverouudistuksen ensi vuoden alusta. Teollisuussähkön (sähköveroluokka II) taso lasketaan EU:n minimitasolle. Samalla energiaveronpalautukset poistuvat. Malli on nykyistä läpinäkyvämpi ja parantaa Suomen kilpailukykyä. Samalla myös konesalien keinotekoinen kokorajoitus poistuu, ja myös pienet konesalit (<5MW) pääsevät alemman sähköveron piiriin kuitenkin niin, että niiden tuottama hukkalämpö on hyödynnettävä kaukolämpöverkossa.

Lämmön hyötykäytön pitää olla aina alempaan veroluokkaan oikeuttava seikka riippumatta siitä, hyödynnetäänkö lämpö nimenomaisesti kaukolämpöyhtiön verkossa. Ilmastotoimena kaikki hyötykäyttö on arvokasta, eikä uusia keinotekoisia vaatimuksia pidä asettaa.

Sähköverouudistuksella halutaan tukea teollisuuden sähköistymistä. Ilmastomuutoksen torjunnassa on tärkeää myös sähköisten palvelujen lisääntyvä käyttö koko yhteiskunnassa.

Suomessa on kansainvälisesti arvioiden korkealaatuiset tietoliikenneverkot, jotka ovat konesalien lisäksi keskeinen osa digitaalista infraa. Suomi on ensimmäinen Euroopan maa, jossa kaikki tämänhetkiset 5G-taajuudet on huutokaupattu ja verkkojen rakentaminen aloitettu. Teleyritysten mukaan vuoteen 2025 mennessä 5G-verkko kattaa valtakunnallisesti suomalaiset kotitaloudet.

5G:n hyödyntäminen parantaa Suomen kilpailukykyä ja luo keinoja vihreälle siirtymälle. 5G voi olla jopa sata kertaa 4G:tä energiatehokkaampi. Lisäksi mobiiliteknologian on arvioitu vähentävän hiilidioksidipäästöjä jopa kymmenkertaisesti verrattuna toimialan omaan hiilijalanjälkeen.

Koko digitaalinen infra pitää verottaa alemman veroluokan mukaan. Perusteena tälle on yhteiskunnan digitaalisten palveluiden ja vihreän siirtymän tehokas tukeminen.

Konesalien tasapuolisen verotuksen toteutuminen vaatii EU:n notifiointin. Aiempien kokemusten mukaan prosessi on työläs ja hidas. Notifiointia on syytä kiirehtiä ja seurata tarkkaan myös sen etenemistä.

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry

Elina Ussa
toimitusjohtaja